

ชื่อเรื่อง การสำรวจโมโนจีเนียที่เป็นปรสิตภายนอกของปลาน้ำจืด
ในบางท้องที่ของเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวกฤษตรี รัชฎามาศ

การค้นคว้าแบบอิสระ เชียงวิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการสอนชีววิทยา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2525

บทคัดย่อ

การสำรวจโมโนจีเนียจากเหงือก, เบ้าตา และ cloaca ของปลา
5 ชนิด จำนวนทั้งหมด 156 ตัว จากตำบลบ้านกาศ อำเภอสันป่าตอง, ตำบลบ้านเชิงคอย
อำเภอกอยสะแก, ตำบลบ้านหลักบัน อำเภอสันทราย, ตำบลป่าแดด, ตำบลแม่เหียะ
และตำบลห้วยไคร้ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือน
พฤศจิกายน 2524 พบ Monogenea 4 species คือ Gyrodactylus sp.,
Heteronchocleidus sp., Tetraonchus sp., Trianchoratus sp., จาก
เหงือกปลาหมอไทย (Anabas testudineus Bloch), ปลาช่อน (Ophiocephalus
striatus Bloch), ปลานิล (Tilapia nilotica Linnacus), ปลากะดี่หม้อ
(Trichogaster trichopterus Pallas) และปลากุยม (Trichopsis vittatus
Cuvier and Valenciennes) แต่ไม่พบ Monogenea จากปลาช่อนและปลากุยม

ผลการทดสอบทางสถิติของ Monogenea ต่อการ infection ปลาทุก
ชนิดไม่ขึ้นกับเพศ อนึ่ง Incidence and Intensity of infection ของ
Heteronchocleidus sp. ในปลาหมอไทยเท่านั้น ที่มีค่าเกือบคงที่เมื่อเทียบกับ

น้ำหนักร ส่วน Incidence of infection ของ Monogenea (Gyrodactylus sp.,
Tetraonchus sp. และ Trianchoratus sp.) ไม่มีแบบแผนในการ เพิ่ม เมื่อเทียบกับ
น้ำหนัก และ Intensity of infection ของ Gyrodactylus sp. เพิ่มขึ้นตาม
น้ำหนักของปลากระดี่หม้อ แต่ Intensity ของ Monogenea (Tetraonchus sp.,
และ Trianchoratus sp.) ไม่มีแบบแผนในการ เพิ่ม เมื่อเทียบกับน้ำหนัก.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Research Title Survey of Monogenea Ectoparasite in Fresh Water
Fishes in Some Areas of Chiang Mai

Name Ms. Kuntaree Rudchadamas

Research for Master of Science in Teaching Biology
Chiang Mai University 1982

Abstract

The monogenea were investigated from gill, eye chambers and cloaca of 156 fishes. They were caught during August, 1981 to November, 1981 from Ban Kad District, Amphur San-Patong ; Ban Cheang-Doi District, Amphur Doi-Saket ; Ban Lak-Pun District, Amphur San-Sai ; Padad District, Maehea District, and Huay-Kai-District, Amphur Muang of Chiang Mai Province. Four species of monogenea were recovered ; Gyrodactylus sp., Heteronchocleidus sp., Tetraonchus sp., and Trianchoratus sp.. They were found only at gill filaments of fishes : Anabas testudineus Bloch, Tilapia nilotica Linnaeus, and Trichogaster trichopterus Pallas ; but Ophiocephalus striatus Bloch and Trichopsis vittatus Cuvier and Valenciennes were negative from monogenea.

The infection in the male and female fishes shew no difference by statistical test. However, the incidence

and intensity of Heteronchocleidus sp. had a tendency to be constant at any weight of Anabas testudineus. The incidence of infection of the other monogenea (Gyrodactylus sp., Tetraonchus sp., and Trianchoratus sp.) had no pattern. In addition, the intensity of infection of Gyrodactylus sp. was increase with the weight of Trichogaster trichopterus, but the intensity of monogenea (Tetraonchus sp. and Trianchoratus sp.) in other fishes had no pattern.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved